

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
_____ 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДИРИГУВАННЯ (ХОРОВЕ / ОРКЕСТРОВЕ)

спеціальності 025 «Музичне мистецтво»
освітнього рівня: першого (бакалаврського)
освітньо-професійних програм 025.00.03 Інструментальне виконавство
(фортепіано) та 025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові
струнні, народні та духові)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Процедура № 2689/22
Лещенко
(підпис) (прізвище, ініціали)

«   »   2022

Київ – 2022

Розробники: Сбітнєва Олена Федорівна, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу.

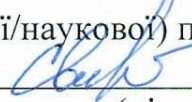
Викладачі: Заверуха Олена Леонідівна, завідувач кафедри; Сухомлінова Тетяна Петрівна, доцент кафедри; Світайло Світлана Валеріївна, старший викладач кафедри; Гасанов Рафаїл Гамзага огли, викладач кафедри.

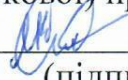
Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 30. 08. 2022 року №11

Завідувач кафедри Олена ЗАВЕРУХА
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи)
___. ___. 2022 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) Наталія СВИРИДЕНКО
(підпис)

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) Віктор СПОДАРЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено
___. ___. 2022 р.
Заступник декана Інна ТКАЧЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПБ)

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 01 » _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДИРИГУВАННЯ (ХОРОВЕ / ОРКЕСТРОВЕ)

для студентів
спеціальності 025 «Музичне мистецтво»
освітнього рівня: першого (бакалаврського)
освітньої програми 025.00.03 Інструментальне виконавство
(фортепіано) та 025.00.04 Інструментальне виконавство (оркестрові
струнні, народні та духові)

Київ – 2021

Розробники: Сбітнева Олена Федорівна, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу.

Викладачі: Заверуха Олена Леонідівна, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу, Кириленко Яна Олексіївна, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу, Світайло Світлана Валеріївна, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу, Миронюк Тарас Васильович, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу, Савченко Юлія Олександрівна, викладач кафедри академічного та естрадного вокалу.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 30.08.2021 року № 10

Завідувач кафедри _____ Олена ЗАВЕРУХА
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи)
_____.____.2021 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) _____ Наталія СВИРИДЕНКО
(підпис)

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) _____ Віктор СПОДАРЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено
_____.____.2021 р.

Заступник директора _____ Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПШБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПШБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __
(підпис) (ПШБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
<i>Диригування (хорове/оркестрове)</i>				
Вид дисципліни	<i>вибіркова</i>			
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>			
Загальний обсяг кредитів / годин	<i>1/30</i>			
Курс	<i>III</i>		<i>III</i>	
Семестр	<i>V</i>	<i>VI</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>1</i>	<i>1</i>	-	-
Обсяг кредитів	<i>0,50</i>	<i>0,50</i>	-	-
Обсяг годин, у тому числі:	<i>15</i>	<i>15</i>	-	-
Аудиторні	<i>10</i>	<i>8</i>	-	-
Модульний контроль	<i>1</i>	<i>1</i>	-	-
Семестровий контроль	-	-	-	-
Самостійна робота	<i>4</i>	<i>6</i>	-	-
Форма семестрового контролю	<i>залік</i>	-	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета дисципліни - розвиток музично-естетичного інтелекту, формування умінь і навичок роботи з хоровою партитурою, оркестровою партитурою, вивчення специфіки управління хором та оркестровим колективом, підготовка студентів до педагогічної та концертно-творчої діяльності. Формою контролю знань та умінь студентів з курсу «Диригування (хорове/оркестрове)» є залік (5 семестр).

Завдання навчальної дисципліни - виховання комплексу компетентностей студента, зокрема **загальних**:

У результаті вивчення дисципліни «Диригування хором / оркестровим у студента мають бути сформовані наступні компетентності:

Інтегральна компетентність

1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства, спрямованих на розвиток здатності особистості до художньо-творчої самореалізації й культурного самовираження в сфері музичного мистецтва.

Загальні компетентності:

1. Світоглядна: здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; знання і розуміння предметної області професії, загальнокультурна ерудиція, усвідомлення значущості історичного досвіду людства для особистісного розвитку; здатність бути критичним та самокритичним.

2. Громадянська: здатність діяти на підставі етичних суджень; здатність здійснювати свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження, національної та культурної приналежності.

3. Інформаційна: здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел для розв'язання конкретних завдань; використовувати інформаційні та комунікаційні технології у соціальній та професійній діяльності.

4. Науково-дослідницька: здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності; володіння основами науково-дослідної діяльності відповідно до фахового спрямування; обізнаність в специфіці проектної діяльності, готовність до її реалізації; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність до нестандартного розв'язання типових завдань.

5. Самоосвітня: здатність навчатися та самонавчатися; здатність до самоорганізації та саморозвитку; спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію; прагнення до професійного лідерства та успіху.

6. Універсальна: здатність до планування та розподілу часу; здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми; здатність застосовувати знання на практиці; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність адаптуватися та діяти в нових ситуаціях і впоратися з тиском

Фахові компетентності:

1. Організаційна: вміння організувати діяльність у професійній сфері; здатність планувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів музично-виконавського та музично-освітнього процесу.

2. Музично-теоретична: здатність послуговуватися знанням з теорії та історії музики в процесі інтерпретування, виконання музичних творів та викладання музичного інструмента; усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань в галузі музичного мистецтва; вміння оперувати спеціальною термінологією у професійній діяльності.

3. Інформаційно-технологічна: здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет, репертуарних збірках, навчально-методичних посібниках; вміння послуговуватися мультимедійними програмами з обробки аудіо та відео, працювати з мікрофоном, звукопідсилювальною та звуковідтворювальною апаратурою; здійснювати постійний зв'язок із засобами масової інформації з метою просвітництва, популяризації музичної культури, у тому числі з використанням можливостей сучасних медіа.

4. Інструментально-виконавська: здатність демонструвати високий рівень виконавської майстерності та спроможність до вирішення основних проблем практичної діяльності в репетиційній, педагогічній та творчій роботі; здатність до художньо-музичної взаємодії в ансамблі, оркестрі

5. Концертно-сценічна: здатність до культурно-освітньої та просвітницької діяльності в умовах концертно-сценічного виступу; сформованість сценічної культури, навичок акторської майстерності, вербальної і невербальної комунікації з глядачем у процесі концертного виступу; здатність до психоемоційного саморегулювання та навіювання у процесі сценічного виступу

6. Методична: володіння методиками навчання гри на музичному інструменті; обізнаність у навчально-педагогічному та виконавському репертуарі та володіння методами роботи над творами різної форми, жанру,

стилю, виконавського складу; готовність застосовувати новітні підходи музичної педагогіки та свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями інструментального виконавства.

7. Педагогічна: здатність демонструвати розуміння цілей, завдань педагогічного процесу та основних принципів музичної педагогіки; застосовувати професійно-профільовані знання у педагогічній діяльності.

Викладання практичних занять навчальної дисципліни у дистанційному форматі відбуватиметься за допомогою відео-комунікаційних платформ Zoom і Skype, мобільного додатку Viber тощо. Форми контролю досягнень студентів можуть перевірятися за потреби дистанційно.

3. Програмні результати навчання

Студенти мають **знати**:

- специфіку виконавської та педагогічної діяльності;
- теоретичні та практичні основи інструментування, аранжування музики для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору);
- техніки, прийоми та методики у виконавській (академічній, джазовій, естрадній тощо) діяльності;
- музично-виконавські стилі та навчально-концертний репертуар;
- методику роботи з хором у педагогічній діяльності;
- базові знання організаційної та творчої роботи з музичним колективом.

Студенти мають **уміти**:

- працювати в колективі; володіти українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування другою (іноземною) мовою;
- свідомо здійснювати виконавську та педагогічну діяльність;
- приймати участь у концертних програмах і культурно-мистецьких проєктів;
- ефективно використовувати інформаційні технології у соціальній та професійній діяльності;
- грамотно прочитувати нотний текст, передавати музичний матеріал та ідеї, відповідно до стильових особливостей твору;

- художньо інтерпретувати музичні твори, визначати переконливі шляхи втілення музичних образів відповідними виражальними засобами у процесі виконання;
- демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність на належному фаховому рівні у концертно-сценічній діяльності; віднаходити оптимальні шляхи вирішення виконавських проблем;
- аналізувати музичні твори, їх жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції в процесі виконавської та педагогічної діяльності;
- здійснювати порівняльний аналіз виконавських інтерпретацій;
- володіти теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики, здійснювати нескладний переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору);
- володіти методами та навичками виконання, репетиційної роботи та концертних виступів;
- володіти техніками, прийомами та методиками у виконавській (академічній, джазовій, естрадній тощо) діяльності, знання музично-виконавських стилів та відповідного навчально-концертного репертуару
- володіти розумінням, практичними навичками та методикою роботи з оркестром (хором) у педагогічній діяльності, базовими знаннями організаційної та творчої роботи з музичним колективом.
- бути готовим до науково-дослідницької діяльності у сфері виконавства та музичної педагогіки;
- демонструвати емоційний інтелект, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань.
- застосовувати теоретичні знання в процесі педагогічної діяльності.

Для студентів, які займатимуться онлайн, індивідуальні заняття можуть проводитись у форматі відеоконференцій за допомогою систем Google meet, Zoom, Viber, Skype, WhatsApp тощо.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт							
	Усього	Аудиторні						Самостійна
		Лекції	Семинари	Індивідуальні	Контрольні заходи	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Оволодіння навичками показу рухливих нюансів.								
Тема 1. Формування навичок прийомів виконання legato, non legato, staccato, фермата, що знімається і не знімається	3	-	-	2	-	-	-	1
Тема 2. Вивчення п'ятидольного розміру 5/4 або 5/8 на «п'ять» і на «раз»	3	-	-	2	-	-	-	1
Тема 3. Гра партитури на інструменті зі звучанням, наближеним до хорового. Розучування хорових партій з уявним хором	1	-	-	1	-	-	-	
Тема 4. Диригування творів різних за виконавським завданням. Синкопи, акценти, перемінні темпи	3	-	-	2	-	-	-	1
Тема 5. Знайомство з розмірами: 9/8, 9/4 за дев'яти- і тридольною схемою. Робота з камертоном. Відпрацювання чіткості жесту в	2	-	-	2	-	-	-	-

творах дуже швидкого темпу.								
Тема 6. Виконання шкільної пісні з репертуару 5-6 го класу ДШМ або ДМШ під власний акомпанемент. Детальний аналіз засобів виразності, педагогічних і навчальних задач.	2	-	-	1	-	-	-	1
Модульний контроль.	1	-	-	-	1	-	-	-
Семестровий контроль. Залік.	+	-	-	-	+	-	-	-
Усього за I семестр	15	-	-	10	1	-	-	4

Назви змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт							
	Усьог о	Аудиторні						С а м о с т і й н а
		Л е к ц і ї	С е м і н а р и	І н д и в і д у а л ь н і	К о н т р о л ь н і з а х о д и	Л а б о р а т о р н і	І н д и в і д у а л ь н і	
Змістовий модуль 2. Вдосконалення диригентських навичок. Робота над виразністю диригентського жесту								
Тема 1. Використання хорових творів з перемінним розміром, з чергуванням метрів простих і складних.	3	-	-	2	-	-	-	1
Тема 2. Темпи: дуже швидко і дуже повільно. Пошук амплітуди жесту, що відповідає темпу, тембру, динамічному плану.	2	-	-	1	-	-	-	1
Тема 3 Види групування п'ятидольного розміру (3+2 або 2+3) та їх відтворення в різних диригентських схемах.	2	-	-	1	-	-	-	1
Тема 4. Виконання шкільної пісні з репертуару 5-6	2	-	-	1	-	-	-	1

го класу середньої школи під власний акомпанемент. Детальний аналіз засобів виразності, педагогічних і навчальних задач.								
Тема 5. Диригування складних розмірів 7-дольних, 9-дольних, 12-дольних схем в різних темпах. Показ динамічних відтінків. Тактування синкоп.	2			1				1
Тема 6. Удосконалювання репетиційного жесту (фіксація вокальних труднощів, показ напрямку руху мелодії, ритмічного малюнка й ін.).	3			2				1
Модульний контроль.	1	-	-	-	1	-	-	-
Семестровий контроль.	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього за II семестр	15	-	-	8	1	-	-	6
Усього за навчальний рік	30	-	-	18	2	-	-	10

5. Програма навчальної дисципліни

I семестр

Змістовий модуль 1. Оволодіння навичками показу рухливих нюансів.

Тема 1. Формування навичок прийомів виконання legato, non legato, staccato, фермата, що знімається і не знімається.

Основна література: 2, 4, 7.

Додаткова література: 3, 4, 8.

Тема 2. Вивчення п'ятидольного розміру 5/4 або 5/8 на «п'ять» і на «раз»

Основна література: 1, 8, 9.

Додаткова література: 5, 9, 10

Тема 3. Гра партитури на інструменті зі звучанням, наближеним до хорового. Розучування хорових партій з уявним хором

Основна література: 9, 10, 11.

Додаткова література: 2, 3, 7.

Тема 4. Диригування творів різних за виконавським завданням. Синкопи, акценти, перемінні темпи

Основна література: 9, 10, 11.

Додаткова література: 2, 3, 7.

Тема 5. Знайомство з розмірами: 9/8, 9/4 за дев'яти- і тридольною схемою. Робота з камертоном. Відпрацювання чіткості жесту в творах дуже швидкого темпу.

Основна література: 3, 5, 9.

Додаткова література: 8, 9, 10.

Тема 6. Виконання шкільної пісні з репертуару 5-6 го класу середньої школи під власний акомпанемент. Детальний аналіз засобів виразності, педагогічних і навчальних задач

Основна література: 7, 10, 11.

Додаткова література: 10, 11, 15.

II семестр

Змістовий модуль 2. Вдосконалення диригентських навичок. Робота над виразністю диригентського жесту.

Тема 1. Використання хорових творів з перемінним розміром, з чергуванням метрів простих і складних.

Основна література: 2, 4, 7.

Додаткова література: 3, 4, 8.

Тема 2. Темпи: дуже швидко і дуже повільно. Пошук амплітуди жесту, що відповідає темпу, тембру, динамічному плану.

Основна література: 1, 8, 9.

Додаткова література: 5, 9, 10

Тема 3. Види групування п'ятидольного розміру (3+2 або 2+3) та їх відтворення в різних диригентських схемах.

Основна література: 9, 10, 11.

Додаткова література: 2, 3, 7.

Тема 4. Виконання шкільної пісні з репертуару 5-6 го класу середньої школи під власний акомпанемент. Детальний аналіз засобів виразності, педагогічних і навчальних задач.

Основна література: 7, 10, 11.

Додаткова література: 10, 11, 15.

Тема 5. Диригування складних розмірів 7-дольних, 9-дольних, 12-дольних схем в різних темпах. Показ динамічних відтінків. Тактування синкоп.

Основна література: 2, 4, 7.

Додаткова література: 3, 4, 8.

Тема 6. Удосконалювання репетиційного жесту (фіксація вокальних труднощів, показ напрямку руху мелодії, ритмічного малюнка й ін.).

Основна література: 3, 8, 11.

Додаткова література: 8, 10, 11.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість балів за одиницю	максимальна кількість балів	кількість балів	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-	-	-
Відвідування семінарських занять	-	-	-	-	-
Відвідування індивідуальних занять	1	10	10	8	8

Робота на семінарському занятті	-				
Робота на індивідуальному занятті	10	10	100	8	80
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	4	20	6	30
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-	-	-
	Разом	-	155		143
Розрахунок коефіцієнта:					
I модуль $155/100=1,55$ (залік I семестр)					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Перевірка виконання студентами самостійної роботи, а також її оцінювання здійснюватиметься в процесі аудиторної роботи.

№ з/п	Зміст завдання	Критерії оцінювання
Змістовий модуль 1. Оволодіння навичками показу рухливих нюансів.		
1.	Продемонструвати володіння прийомів виконання legato, non legato, staccato, фермата, що знімається і не знімається.	1. чітке виконання твору з володінням видів афтактів, позицій та планів (3 б.); 2. виразність, точність рухів під час диригування (2 б.).
2.	Продемонструвати володіння схемами п'ятидольного розміру 5/4 або 5/8 на «п'ять» і на «раз»	1. чітке виконання твору з володінням видів афтактів, позицій та планів (3 б.); 2. виразність, точність рухів під час диригування (2 б.).
3.	Диригування творів різних за виконавським завданням. Синкопи, акценти, перемінні темпи.	1. чітке виконання твору з володінням видів афтактів, позицій та планів (3 б.);

		2. виразність, точність рухів під час диригування (2 б.).
4.	Виконання шкільної пісні з репертуару 5-6 го класу ДШМ або ДМШ під власний акомпанемент. Детальний аналіз засобів виразності, педагогічних і навчальних задач.	1. точне інтонування вокальної партії твору (3 б.); 2. виразне виконання (2 б.).
Разом за змістовим модулем 1		20 б.
Змістовий модуль 2. Вдосконалення диригентських навичок. Робота над виразністю диригентського жесту.		
1.	Продемонструвати вправи на прийоми диригування у змінному розмірі з чергуванням метрів простих і складних. Навести приклади творів зі змінним розміром	1. своєчасність та якість виконання (2 б.); 2. демонстрація прикладів (3 б.).
2.	Продемонструвати володіння схемами в різних темпах: дуже швидко і дуже повільно. Навести приклади творів в різних темпах.	1. своєчасність та якість виконання (2 б.); 2. демонстрація прикладів (3 б.).
3.	Продемонструвати володіння схемами п'ятидольного розміру (3+2 та 2+3) та їх відтворення в різних диригентських схемах.	1. своєчасність та якість виконання (2 б.); 2. демонстрація схем (3+2 та 2+3) (3 б.).
4.	Робота над партитурою, її розбір та аналіз. Виявлення у партитурі виконавських труднощів строю та ансамблю, знаходження способів їх подолання.	1. своєчасність та якість виконання (2 б.); 2. повна та деталізована відповідь у розкритті питання в повному обсязі (3б.)
5	Виконання шкільної пісні з репертуару 5-6 го класу 5-6 го класу ДШМ або ДМШ під власний акомпанемент. Детальний аналіз засобів виразності, педагогічних і навчальних задач.	1. точне інтонування вокальної партії твору (3 б.); 2. виразне виконання (2 б.).
6	Продемонструвати володіння схемами складних розмірів 7-дольних, 9-дольних, 12-дольних схем в різних темпах.	1. чітке виконання твору з володінням видів афтактів, позицій та планів (3 б.); 2. виразність, точність рухів під час диригування (2 б.).
Разом за змістовим модулем 2		30 б.
Усього		50 б.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі прослуховування музичного матеріалу, опанованого студентами впродовж семестру, що передбачає:

- диригування двох творів: а cappella та з супроводом напам'ять (різних за характером);
- спів голосів по горизонталі та вертикалі твору а cappella (по нотах);
- гра партитури твору а cappella (по нотах);
- гра дитячої пісні з дитячого репертуару 5-6 класів ДШМ або ДМШ по нотах.

Максимальна кількість балів – 25.

№	Тема	Форми проведення	Критерії оцінювання	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.				
1	Вивчення пісень шкільного репертуару	практичне завдання	своєчасність виконання завдання 1 повний обсяг виконання 1 якість виконання 2 креативний підхід 1	5
2	Диригування творів із супроводом	практичне завдання	знання тексту 2 розуміння форми твору 2 художня виразність 3 техніка виконання 3	10
3	Диригування творів а cappella	практичне завдання	знання тексту 2 розуміння форми твору 2 художня виразність 3 техніка виконання 3	10
			Максимальна кількість балів	25

№	Тема	Форми проведення	Критерії оцінювання	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.				

1	Вивчення пісень шкільного репертуару	практичне завдання	свочасність виконання завдання 1 повний обсяг виконання 1 якість виконання 2 креативний підхід 1	5
2	Диригування творів із супроводом	практичне завдання	знання тексту 2 розуміння форми твору 2 художня виразність 3 техніка виконання 3	10
3	Диригування творів a cappella	практичне завдання	знання тексту 2 розуміння форми твору 2 художня виразність 3 техніка виконання 3	10
			Максимальна кількість балів	25

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік – 5 семестр.

Залік виставляється за результатами підсумку загальних балів, які набрав студент впродовж семестру.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю (заліку).

Не передбачено у зв'язку зі специфікою даної навчальної дисципліни.

6.6. Шкала відповідності оцінок.

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
A	90 - 100	Відмінно – відмінний рівень знань в межах обов'язкового матеріалу, з можливими незначними помилками. Глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому студент легко орієнтується, володіє понятійним апаратом, Здатний пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження.
B	82 - 89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок. За повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце окремі неточності (похибки).

C	75 -81	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок. Засвоений навчальний матеріал, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань, грамотний виклад відповіді, але у змісті і формі відповіді мали місце суттєві помилки.
D	67 - 74	Задовільно – посередній рівень знань із значною кількістю недоліків. За знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, при цьому студент допускає неточності у визначенні понять та при використанні знань для вирішення практичних завдань, не вміє доказово обґрунтувати свої судження.
E	60 - 66	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань. Не повне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії.
FX	35 - 59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання. Студент має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
F	1 - 34	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. Завдання для дистанційного навчання

1. Робота над партитурою, її розбір та аналіз
2. Аналіз вибраних хорових творів
3. Гра партитури
4. Відпрацювання навичок співу хорових партій
5. Опрацювання практичних та методичних посібників з диригування (К. Пігров «Керування хором», М. Колеса «Основи техніки диригування».
6. Засвоєння основних понять-термінів виконавського характеру.
7. Опанування музичного матеріалу шкільного репертуару
8. Вивчення однієї пісні з репертуару 5-6 -го класу середньої школи
9. Робота над технічними труднощами твору

10. Удосконалення техніки диригування шляхом вивчення та повторень виконуваних програмових творів під час домашніх індивідуальних занять

11. Види групування п'ятидольного розміру (3+2 або 2+3) та їх відтворення в різних диригентських схемах

12. Вивчити особливості диригування творів з перемінними розмірами.

13. Удосконалення техніки диригування в розмірах: - $9/8$, $9/4$ за дев'яти- і тридольною схемою

14. Робота над партитурою та виразністю диригентського жесту.

15. Робота над художнім образом у хорових творах

16. Самостійна робота над удосконаленням виконання шкільного репертуару.

7. Навчально-методична картка дисципліни III курс

Модулі	Змістовний модуль I	Змістовний модуль II
Назва модуля	Оволодіння навичками показу рухливих нюансів.	Удосконалення диригентських навичок. Робота над виразністю диригентського жесту.
Кількість балів за модуль	155	143
Заняття	1-10	1-8
Практичні	10	8
Назва навчального модуля (практичне заняття)	<p>Тема 1. Формування навичок прийомів виконання legato, non legato, staccato, фермата, що знімається і не знімається .</p> <p>Тема 2. Вивчення п'ятидольного розміру 5/4 або 5/8 на «п'ять» і на «раз».</p> <p>Тема 3. Гра партитури на інструменті зі звучанням, наближеним до хорового. Розучування хорових партій з уявним хором.</p> <p>Тема 4. Диригування творів різних за виконавським завданням. Синкопи, акценти, перемінні темпи.</p> <p>Тема 5. Знайомство з розмірами: 9/8, 9/4 за дев'яти- і тридольною схемою. Робота з камертоном. Відпрацювання чіткості жесту в творах дуже швидкого темпу.</p> <p>Тема 6. Виконання шкільної пісні з репертуару 5-6 го класу ДШМ або ДМШ під власний акомпанемент. Детальний аналіз засобів виразності, педагогічних і навчальних задач.</p> <p>1*10= 10 б. 10*10= 100 б. 110 б.</p>	<p>Тема 1. Використання хорових творів з перемінним розміром, з чергуванням метрів простих і складних.</p> <p>Тема 2. Темпи: дуже швидко і дуже повільно. Пошук амплітуди жесту, що відповідає темпу, тембру, динамічному плану.</p> <p>Тема 3. Види групування п'ятидольного розміру (3+2 або 2+3) та їх відтворення в різних диригентських схемах.</p> <p>Тема 4. Виконання шкільної пісні з репертуару 5-6 го класу середньої школи під власний акомпанемент. Детальний аналіз засобів виразності, педагогічних і навчальних задач.</p> <p>Тема 5. Диригування складних розмірів 7-дольних, 9-дольних, 12-дольних схем в різних темпах. Показ динамічних відтінків. Тактування синкоп.</p> <p>Тема 6. Удосконалювання репетиційного жесту (фіксація вокальних труднощів, показ напрямку руху мелодії, ритмічного малюнка й ін.). 1*8= 8 б. 10*8= 80 б. 88 б.</p>
Самостійна робота (5 балів)	20 балів	30 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 балів	Модульна контрольна робота 25 балів
Коефіцієнт, підсумковий контроль	Всього без урахування коефіцієнту – 155 балів, коефіцієнт – 1,55 (залік);	Всього без урахування коефіцієнту – 143 балів

8. Рекомендовані джерела.

Основна література:

1. Авдієвський А. Т. Співає Український народний хор імені Г. Верьовки / Автор-упоряд. А. Т. Авдієвський; упоряд. М. І. Пилипчак. – К. : Муз. Україна, 2005. – 275 с. http://scores.at.ua/load/vokalnaja/khorovaja/sbornik_pesen_poet_ukrainskij_narodnyj_khor_imeni_g_verevki_pesni_narodov_mira/16-1-0-667
2. Кириленко Я. О. Теоретичні та практичні засади диригентської підготовки : навч. посіб. / Кириленко Я. О. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. — 108 с.
3. Колесса М. Основи техніки диригування. – К.: Музична Україна, 1981.- 208 с.
4. Костенко Л. В. Методика викладання хорового диригування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Костенко, Л. Ю. Шумська ; Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. - Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. – 99 с.
5. Світайло С. В. Методика роботи з дитячим хоровим колективом : навч.-метод. посібник для студ. вищих навч. закладів III–IV рівня акредитації. / Світайло С. В. – К. : Унів. коледж Київського ун-ту ім. Бориса Грінченка, 2016. –140 с. <http://elibrary.kubg.edu.ua/14757/>
6. Серганюк Л. І. Методика аналізу хорових творів : навчально-методичний посібник для викладачів і студентів вищих навчальних закладів / Л. І. Серганюк. – Івано-Франківськ : Прикарп. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015. – 191 с.
7. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск II. Частина 1 Навч.-метод. посібник для студентів ВНЗ. / Н. В. Стефіна – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2013. – 270 с. <http://www.twirpx.com/file/2319254/>
8. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск II. Частина 1 Навч.-метод. посібник для студентів ВНЗ. / Н. В. Стефіна – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. – 152 с. <http://www.twirpx.com/file/2319270/>
9. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск II. Частина 2 Навч.-метод. посібник для студентів ВНЗ. / Н. В. Стефіна – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. – 161 с. <http://www.twirpx.com/file/2319271/>
10. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск II. Частина 3 Навч.-метод. посібник для студентів ВНЗ. / Н. В. Стефіна – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. – 229 с. <http://www.twirpx.com/file/2319256/>
11. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування. Випуск II. Частина 4 Навч.-метод. посібник для студентів ВНЗ. / Н. В. Стефіна – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2014. – 286 с. <http://www.twirpx.com/file/2319272/>

12. **Форми та методи самостійної роботи студента над хоровою партитурою :** навч.-метод. посіб. для студ. мист. навч. закл. I–IV рівнів акредитації спец. 025 «Музичне мистецтво» / П. Й. Шиманський, В. Є. Гаврилук, В. А. Тиможинський, В. А. Чепелюк. – Луцьк : Вежа-Друк, 2018. – 220 с.
13. **Хорове диригування : навчальний посібник** / Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, Інститут мистецтв ; уклад.: В. Л. Джурко, Т. О. Макарова, І. С. Чернявська. - Київ : вид-во Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2011. - 139 с.
14. **Хорове диригування : навчальний посібник (другий рік навчання)** / упоряд.: В. Л. Джурко, Т. О. Макарова, І. С. Чернявська ; уклад.: В. Л. Джурко, Т. О. Макарова, І. С. Чернявська. - Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2013. - 212 с.
15. **Шумська Л.Ю. Хорове диригування : навчальний посібник** / Л. Ю. Шумська ; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Ніжинський держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. - Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2011. – 14.

Додаткова література:

1. **Бенч-Шокало О. Український хоровий спів. Актуалізація звичаєвої традиції:** навчальний посібник / О. Бенч-Шокало – К. : Український світ, 2002. – 440 с.
2. **Бурбан М.І. Хорове виконавство України. Довідник** / М. І. Бурбан. –Дрогобич : Вимір, 2004. – 260 с.
3. **Григор'єва В. В. Хорове диригування : метод. рек. до самост. роботи** / Вікторія Григор'єва ; Бердян. держ. пед. ун-т, Ін-т психол.-пед. освіти та мистец., Каф. муз. виховання. - Бердянськ : Ткачук О. В., 2012. – 119 с.
4. **Карпенко Є. В. Хорове аранжування : Навчально-методичний посібник для студентів музичних факультетів вищих навчальних закладів** / Є. В. Карпенко, Н. В. Карпенко. - Суми : Мрія, 2007. – 220 с.
5. **Карпенко Є. В., Карпенко Н. В. Хорове аранжування : Навчально-методичний посібник для студентів музичних факультетів вищих навчальних закладів** / Є. В. Карпенко, Н. В. Карпенко. - Суми : Мрія, 2007. – 220 с.
6. **Козаренко О. Українська духовна музика і процес становлення національної музичної мови** / О. Козаренко // Мистецтвознавство України. – К., 2000. – Вип. 1. – С. 139 – 155.
7. **Корнішева Т. Л. Розвиток традицій хорового диригування в Україні** / Т. Л. Корнішева // Вісник МСУ, мистецтвознавство. – Херсон, 2013. – № 1. – С. 24 – 32.
8. **Коротя-Ковальська В. Українознавчий погляд на хорове мистецтво України** / В. Коротя-Ковальська // Українознавство. – 2010. – №4. – С. 248 – 252.
9. **Мархлевський А. Практичні основи роботи в хоровому класі.** - К.: Музична

Україна, 1986.

10. Падалко Л. Виховання ансамблю в хорі.-К.: Мистецтво, 1969.
11. Плішка А. В. Хорова музика : хрестоматія з диригування: навчальний посібник до курсу «Хорове диригування». Вип. 3 / укл. А. В. Плішка. – Чернівці : Рута, 2008. – 45 с.
12. Плішка А. В. Хорова музика: хрестоматія з диригування : Навчальний посібник до курсу «Хорове диригування». Вип. 2-й / укл. А. В. Плішка. – Чернівці : Рута, 2007. – 44 с.
13. Плішка А. В. Хорова музика: хрестоматія з диригування: навчальний посібник до курсу «Хорове диригування» / Укл. А. В. Плішка. – Чернівці : Рута, 2005. – 48 с.
14. Плішка А. В. Різдвіні колядки : навчальний посібник / Чернівецький нац. університет імені Юрія Федьковича ; укл. А. В. Плішка. - Чернівці : Чернівецький нац. університет, 2010. – 52 с
15. Потапчук Т.В. Формування морально-духовних цінностей старшокласників у хоровому колективі : монографія / Т. В. Потапчук ; Рівненський держ. гуманіт. ун-т. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2013. – 175 с.
16. Сбітнєва О.Ф. Розвиток традицій хорового мистецтва в Україні. WORLD SCIENCE: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (Торонто, Канада, 23-25 грудня 2020 р.). Науково-видавничий центр «Sci-conf.com.ua» CPN Publishing Group, 2020 р. С. 589- 604.
17. Сбітнєва О.Ф. Розвиток хорового мистецтва України в ХХ столітті. PERSPECTIVES OF WORLD SCIENCE AND EDUCATION: матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції (м. Осака, Японія 20-22 травня 2020 р.). Науково-видавничий центр «Sci-conf.com.ua» CPN Publishing Group, 2020. С. 894-901.
18. Скопцова О. М. Становлення та особливості розвитку народного хорового виконавства в Україні (кінець ХІХ – ХХ ст.): монографія / О. М. Скопцова. – К.: Ліра-К, 2017. – 180 с.
19. Смирнова Т. Вища диригентська хорова освіта в Україні: минуле та сучасність / Т. Смирнова. –Харків: Константа, 2002. – 256 с.
20. Шегда Л. В. Українська пісенно-хорова музика для дітей (на матеріалі творчості Л. Дичко і Б. Фільц) : [монографія] / Лідія Шегда. – Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2012. – 205 с.